

Sygn. akt VIII Ka 929/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący **SSO Przemysław Wasilewski**

Protokolant Aneta Chardziejko

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku Ewy Minor-Olszewskiej

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2013 roku

sprawy D. R. i M. R.

oskarżonych o czyn z art. 91 § 4 i 1 k.k.s. w zb. z art. 54 § 3 i 1 k.k.s. w zb. z art. 65 § 4 i 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s.;

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim

z dnia 01 października 2012 roku, sygnatura akt VII W 427/12

I. Zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. Kosztami procesu za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

D. R. i M. R. zostali oskarżeni o to, że w dniu 21.06.2011 r., działając wspólnie i w porozumieniu, przesłali Poczta Polska przesyłkę o nr (OO) (...), nadaną w placówce w K., zawierającą wyroby akcyzowe nieoznaczone polskimi znakami akcyzy, o których wiedzieli, że zostały sprowadzone na terytorium kraju bez zgłoszenia celnego i przedstawienia organowi celnemu w postaci: 200 paczek papierosów różnych marek, 0,5 litra wódki (...) oraz 0,5 litra wódki (...), na którym ciążyą należności celne w kwocie 92 zł oraz należności podatkowe w wysokości 2.968 zł, w tym podatek od towarów i usług w kwocie 605 zł, podatek akcyzowy w kwocie 2.363 zł,

to jest o wykroczenie skarbowe z art. 91 § 4 i 1 k.k.s. w zb. z art. 65 § 4 i 1 k.k.s. w zb. z art. 54 § 3 i 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 1 października 2012 r. w sprawie o sygn. akt VII W 427/12 oskarżeni D. R. i M. R. zostali niewinnieni od popełnienia zarzucanego im czynu.

Na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. zwrócono oskarżonym dowody rzeczowe w postaci 200 paczek papierosów różnych marek i 2 butelek wódki różnych marek, szczegółowo opisanych w wykazie dowodów rzeczowych numer 1 (k. 156 akt sprawy).

Na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. kosztami postępowania obciążono Skarb Państwa.

Na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k. i art. 444 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. oskarżyciel publiczny Urząd Celny w B. zaskarżył wymieniony powyżej wyrok w całości na niekorzyść D. R. oraz M. R..

Powołując się na art. 438 k.p.k. i art. 427 § 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. zarzucił temu wyrokowi:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów wyrażającej się w wybiórczym i dowolnym dopasowaniu dowodów na potwierdzenie przyjętych przez sąd stwierdzeń, a polegającej na uznaniu wyjaśnień M. R. jako logicznych i uzasadniających przyjęcie tezy o legalnym wprowadzeniu na terytorium kraju zajętych wyrobów akcyzowych;

- obrazę przepisów postępowania mających wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 4 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie okoliczności na niekorzyść oskarżonych, a także poprzez nieprzeprowadzenie wszystkich niezbędnych dowodów tj. oględzin zajętych papierosów z uwzględnieniem dat ich produkcji oraz sposobu zapakowania.

Na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sprawy Sądowi I Instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja Urzędu Celnego w B. jest bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego dokonana pod kątem badania zasadności apelacji skarżącego, nie potwierdziła zawartych w niej zarzutów obrazę przepisów postępowania oraz błędu w ustaleniach faktycznych poprzez stwierdzenie, że zajęte wyroby akcyzowe zostały wprowadzone legalnie na terytorium kraju, co w konsekwencji skutkowało uniewinnieniem oskarżonych od postawionego im zarzutu. Zdaniem Sądu Odwoławczego argumenty podniesione przez skarżącego jawią się, jako całkowicie bezpodstawne i nie znajdujące odzwierciedlenia w zgromadzonych w sprawie dowodach.

Zgodzić się należy z wielokrotnie podnoszonym przez Sąd Najwyższy poglądem, że dla skuteczności zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, niezbędnym jest wykazanie przez skarżącego nie tylko ogólnej wadliwości ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, ale wykazanie konkretnych uchybień w ocenie materiału dowodowego, jakich dopuścił się tenże sąd w świetle zasad logicznego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 20 lutego 1975 r. II KR 355/74, publ. OSNPG 1975, z. 9, poz. 84, LEX nr 16881; z dnia 22 stycznia 1975 r., I KR 1974, publ. OSNKW 1975, z. 5, poz. 58, LEX nr 18956, a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 6 lipca 1995 r. II Ak 182/95, publ. Dodatek Orzecznictwo do Prok. i Pr. 1996, nr 2-3, poz. 24, LEX nr 24650).

Zarzut ten nie może sprowadzać się jedynie do samej polemiki z ustaleniami Sądu wyrażonymi w uzasadnieniu orzeczenia lub przeciwstawienia tymże ustaleniom odmiennego poglądu opartego na własnej ocenie materiału dowodowego. Tego warunku skarżący, zdaniem Sądu Odwoławczego, nie spełnił albowiem nie wskazał skutecznie, jakich błędów natury faktycznej i logicznej, czy też niezgodności ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się Sąd I Instancji przy ocenie materiału dowodowego w tej sprawie. Oskarżyciel przedstawił jedną z hipotetycznych wersji zdarzeń, niekorzystną dla oskarżonych, na poparcie której nie zgromadził i nie przedstawił przekonujących dowodów. Ani badanie numerów akcyzy na zabezpieczonych papierosach, ani badanie sposobu ich zapakowania, nie wskazałoby jednoznacznie czyja wersja związana z wprowadzeniem na polski obszar celny przedmiotowych papierosów jest prawdziwa (protokół zatrzymania rzeczy k. 8-9, protokół oględzin k. 14-15). Tylko i wyłącznie w przypadku, gdyby papierosy były zapakowane w zamkniętych oryginalnie kartonach zbiorczych, doszłoby do podważenia wersji oskarżonych. Jednak z w/w dowodów wynika, iż dokonano oględzin poszczególnych paczek papierosów, w szczególności znaków białoruskiej akcyzy, tym samym kartony zbiorcze musiały być otwarte. A przecież zgodnie z art. 5 § 2 k.p.k. stosowanym odpowiednio w postępowaniu w sprawach o wykroczenia skarbowe (art. 113 § 1 k.k.s.) nie dające usunąć się wątpliwości należy rozstrzygać na korzyść oskarżonego. Jak należy wnioskować z treści apelacji oskarżyciel w całości podzielił zapatrywania Sądu Rejonowego dotyczące alkoholu objętego zarzutem.

W ocenie Sądu Okręgowego słusznie Sąd I Instancji uznał, że zachowanie oskarżonych D. R. i M. R. nie wyczerpało znamion wykroczenia skarbowego opisanego w art. 91 § 1 i 4 k.k.s. w zb. z art. 54 § 3 i 1 k.k.s. w zb. z art. 65 § 4 i 1 k.k.s. Należało bowiem zauważyć, że warunkiem odpowiedzialności karnej za paserstwo celne lub akcyzowe jest, aby zatrzymane papierosy i alkohol zostały sprowadzone na terytorium polskiego obszaru celnego z pominięciem obowiązku przedstawienia organowi celnemu oraz funkcjonowały w obrocie bez uprzedniego oznaczenia znakami akcyzy.

I tak zgodzić się należy w ocenie Sądu Okręgowego z Sądem Rejonowym, że oskarżeni D. i M. R. wprowadzili na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ujawnione w paczce przedmioty (alkohol i papierosy) systematycznie, korzystając z możliwości, jaką dawał im art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. 2011, nr 177, poz. 1054 tj. z późn. zm.) i art. 36 ustawy z dnia 6.12.2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. 2011, nr 108, poz. 626 tj. ze zm.) tj. w ramach przywozu o charakterze niehandlowym (odbywającym się okazjonalnie lub obejmującym wyłącznie towary na własny użytek podróżnych lub ich rodzin lub towary przeznaczone na prezenty). Próg ilościowy w transporcie innym niż morski i lotniczy to 40 sztuk papierosów i alkohol w ilości 1 litra o mocy powyżej 22%.

Należałoby zatem zestawzić ilość ujawnionego alkoholu i papierosów w paczce nadanej przez oskarżonych (200 paczek papierosów różnych marek, 0,5 litra wódki (...) oraz 0,5 litra wódki (...)), z ilością systematycznie zadeklarowanego i przywiezionego przez oskarżonych alkoholu oraz papierosów w ramach dozwolonego przywozu o charakterze niehandlowym.

W okresie od 01 czerwca 2010 r. - do 21 czerwca 2011 r. D. R. przekraczała granicę celną 19 razy i dokonała 19 zgłoszeń celnych Przywiozła łącznie 19 litrów alkoholu i 38 paczek papierosów. M. R. w tym samym okresie przekraczał granicę 119 razy, z czego w systemie odnotowano 56 zgłoszeń celnych w których zadeklarował przywóz 56 litrów alkoholu i 112 paczek papierosów. Powyższe dane wynikają z informacji przesłanej przez Urząd Celny w B., zawartej w bazie danych Podróżny i w (...) -O-P. (k. 141-151). Informacje te są niepełne, z uwagi na to, że w zakresie 63 przekroczeń granicy przez oskarżonego M. R. (k. 153) nie zawarto danych, czy korzystał on z przysługujących mu norm przewozowych i w jakim zakresie, bowiem poprzednio obowiązujący system nie obligował do umieszczania tego rodzaju danych. Tym samym nie można wykluczyć, a wręcz należy uczynić założenie najbardziej korzystne dla w/w, że przekraczając granicę 63 razy przywiózł, **63 litry alkoholu i 126 paczek papierosów**. Powyższe w połączeniu z wcześniejszymi wyliczeniami zawartymi w systemie dotyczącymi małżonków R. może prowadzić do stwierdzenia legalnego wprowadzenia na polski obszar celny papierosów i alkoholu znacznie przekraczających ilości wymienione w zarzucie. Bardzo trafnie Sąd I Instancji wyjaśnił również wątpliwość ze zbieżnością numerów na banderolach znajdujących się na zabezpieczonych paczkach papierosów. Oskarżeni dosyć konsekwentnie wskazywali, iż papierosy kupowali na Białorusi jednorazowo w większej ilości z uwagi na fakt, że nie zawsze konkretna marka była dostępna, a następnie w dozwolonych ilościach sprowadzali je na terytorium RP, czego nie można podważyć w świetle zgromadzonych dowodów.

Podsumowując należy w całej rozciągłości zgodzić się z Sądem Rejonowym, iż w świetle zgromadzonych dowodów oskarżeni D. i M. R. wprowadzili papierosy i alkohol na terytorium kraju w pełni legalnie, działając w ramach przysługujących im zwolnień celnych i podatkowych, co jednocześnie wykluczało fakt popełnienia przez nich paserstwa celnego i akcyzowego (bowiem przesłany przez nich towar nie pochodził z przemytu).

Na marginesie należałoby wskazać, że nawet o ile w trakcie postępowania zostałyby udowodnione, iż przedmioty ujawnione w trakcie kontroli paczki pochodziły z przemytu, to biorąc pod uwagę fakt, że oskarżeni sami sprowadzili owe przedmioty na teren kraju, to z zarzutu paserstwa celnego i wyrobów akcyzowych musieliby zostać uniewinnieni. Paserstwo zachodzi bowiem tylko wtedy, gdy paser nie brał udziału jako bezpośredni sprawca ani jako pomocnik czy podżegacz do przestępstwa, z którego pochodzą rzeczy będące przedmiotem paserstwa, bo wtedy mamy do czynienia z bezkarnością następnego czynu współkaranego (Feliks Prusak, Komentarz do kodeksu karnego skarbowego, art. 91 k.k.s., tom II, Zakamycze 2006, Lex teza 7). Oznacza to, że zarzutem, który ewentualnie należałoby postawić oskarżonym byłyby oparty o art. 86 § 4 i 2 k.k.s. i art. 63 § 7 i 2 k.k.s.

Odnosząc się do kolejnego podnoszonego przez Urząd Celny zarzutu obrazy przepisów postępowania mających wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 4 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie okoliczności na niekorzyść oskarżonych, a także poprzez nieprzeprowadzenie wszystkich niezbędnych dowodów tj. oględzin zajętych papierosów z uwzględnieniem dat ich produkcji oraz sposobu zapakowania to należy stwierdzić, że zgodnie z art. 207 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. w razie potrzeby dokonuje się oględzin miejsca, osoby lub rzeczy. Przeprowadzenie oględzin "w razie potrzeby" oznacza, że organ procesowy **dokonuje oceny**, czy przeprowadzenie tej czynności jest istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. W niniejszej sprawie Sąd I Instancji nie uznał za niezbędne przeprowadzenie tej czynności. Nie zmienia to równocześnie tego, że Urząd Celny w trakcie postępowania sądowego również nie wykazał aktywności w tym zakresie, a fakt konieczności dokonania oględzin paczek czy też kartonów papierosów podniósł dopiero w złożonej apelacji. Ponad jak wskazano na wstępie uzasadnienia czynności procesowe proponowane przez oskarżyciela na etapie postępowania odwoławczego nie podważyłyby wersji zdarzeń wskazanej przez podsądnych.

Konkludując stwierdzić należy, że w sprawie brak jest podstaw do uznania, jak chce tego skarżący, iż Sąd I Instancji dopuścił się uchybienia przepisom postępowania, a nadto dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 626 § 1 k.p.k., art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.